

פרנקפורט, דוד (1909-1982)

(David Frankfurter). פ' נולד בעיירה דארוואר (Daruvár) שבקרוואטיה, שהיתה אז בקיסרות אוסטריה-הונגריה. אביו, הרב ד"ר משה פ', היה רבה של הקהילה במקום. בשנת 1929 החל ללמוד רפואה בלייפציג ואחר-כך בפרנקפורט, והיה עד לעליית הנאצים לשלטון ולהתעללותם ביהודים בשנת שלטונם הראשונה. ב-1934 עבר ללמוד בברן שבשווייץ, והמשיך להתעניין במתרחש בגרמניה הנאצית. חוקי נירנברג שהונהגו בספטמבר 1935 הגבירו את תחושתו שעליו לעשות מעשה נגד הנאצים שיעורר את שימת-ליבו של העולם החופשי. בנובמבר אותה שנה החל פ' להתעניין במעשיו של הגאוליטר של שווייץ וילהלם גוסטלוף. ב-4 בפברואר 1936 בשעת ערב ירה פ' בגוסטלוף בעיר הקיט המפורסמת דאבוס (Davos), והרגו אחר-כך הסגיר עצמו למשטרה. ב-9 בדצמבר 1936 נפתח משפטו בפני בית-הדין של קנטון גראובינדן

(Graubünden) בעיר חור (Chur). פ' הוקף גלי הערצה משכבות ציבור נרחבות, אך שווייץ, שחששה מאוד משכנתה הנאצית, עשתה הכול כדי להגביל את המשפט לצד הפלילי שבאירוע. התביעה ובית-המשפט דחו גם את המעט שביקשה ההגנה להעלות באשר לתגובת צעיר יהודי נגד הנאצים ומדיניותם האנטי-יהודית. פ' הורשע ונידון ל-18 שנות מאסר.

ב-27 בפברואר 1945 עם התמוטטות גרמניה במלחמה, הגיש פ' בקשה לחנינה, וב-1 ביוני אותה שנה נחון, שוחרר אך גורש משווייץ, ובא' דראש-השנה תש"י (8 בספטמבר 1945) עלה לארץ-ישראל. רק בספטמבר 1969 ביטלה שווייץ את צו הגירוש נגדו בהשתדלותם של ידידים, והוא יכול היה, לראשונה לאחר שחרורו, לבקר שם.